

DRIEJARENPLAN VASTENACTIE 2025-2028

Status:	Definitief
Datum:	25-6-2025
Auteur:	team Vastenactie
Document:	Driejarenplan Vastenactie 2025 – 2028
Versie:	2.2 – publieksversie

INLEIDING

De stichting Bisschoppelijke Vastenactie, hierna Vastenactie, legt in dit document vast hoe zij voor de komende drie jaar uitvoering wil geven aan de missie en opdracht zoals die in haar statuten zijn vastgelegd. Het document beschrijft de inhoudelijke focus en concretiseert die vervolgens in doelen en voorgenomen acties per onderdeel van de organisatie. De bij dit document behorende meerjarenbegroting is een apart document en wordt later toegevoegd (zie daarvoor ook het hoofdstuk over 'ontwikkeling van de organisatie').

Bij de totstandkoming van dit document, zijn een vijftal belangrijke ijkpunten benoemd, die de gesprekken richting hebben gegeven. Deze vijf punten zijn:

1. van belang is en blijft dat Vastenactie werkt met, voor en vanuit de katholieke kerkgemeenschap in Nederland, die ons als het ware 'zendt'. In dat kader is Vastenactie ook een onderdeel van de wereldkerk en voelen we ons sterk verbonden met onze partners die we steunen wereldwijd (die bij voorkeur, maar niet exclusief, deel uitmaken van of relatie hebben met die katholieke familie) en met onze internationale zusterorganisaties (in met name Europa);
2. we vragen om steun van mensen in Nederland om in samenwerking met partners buiten Nederland verschil te maken in het leven van mensen. Dat is naar beide zijden klein en bescheiden in omvang. Onze kleinschaligheid is juist onze kracht. Gevolg daarvan is wel dat impact (systeemverandering) niet primair ons doel kan of zal zijn;
3. wereldwijde verbondenheid is van waarde voor onze partners maar evengoed voor onze achterban hier in Nederland. Bewustwording is dus van belang, maar daarbij geldt dat dit zich weliswaar kan vertalen in een actieve vorm van belangenbehartiging of zelfs tot op zekere hoogte lobby, maar Vastenactie is en wordt naar haar aard zeer zeker geen activistische organisatie, wat met name zich uit in de manier waarop we communiceren en het soort activiteiten dat we organiseren en aanbieden;
4. we nemen het Katholiek Sociaal Denken (KSD) als ons uitgangspunt, maar dat betekent wel dat we (opnieuw) moeten leren om daar meer en meer expliciet in te zijn, waarbij we het belangrijk vinden om inclusief en open te spreken: het KSD is er niet om ons te onderscheiden, maar juist om ons te verbinden met de wereld om ons heen;
5. de rol die Vastenactie heeft ten opzicht van haar achterban (parochies, scholen en in mindere mate ook donateurs) is tweeledig: enerzijds zijn we een dienstenorganisatie die zich richt op het ondersteunen van haar achterban bij haar missie-taak (dienstbare houding), anderzijds wil Vastenactie ook namens die achterban van betekenis zijn voor kwetsbare mensen in de wereld en zien we het dus ook als taak om namens onze achterban daarvoor om aandacht te vragen waar mogelijk en haalbaar.

In dit driejarenplan beschrijven we, na een korte samenvatting in hoofdstuk 1 van onze historie en de op dit moment geldende missie en visie, in de vier volgende hoofdstukken waar we de komende drie jaar op willen inzetten.

In hoofdstuk 2 beschrijven we de kernwaarden die ons leiden in ons werk. We laten ons daarbij inspireren door de kernwaarden van het KSD.

In hoofdstuk 3 beschrijven hoe we dit vertalen in een strategische visie op onze organisatie en op de manier waarop we communiceren. We beschrijven ook hoe we vanaf dit jaar structureel ruimte willen maken voor innovatie en ontwikkeling.

Hoofdstuk 4 beschrijft welke keuzes we maken voor de diverse aandachtsgebieden in ons werk: hoe we willen samenwerken met onze partners in het mondiale zuiden en hoe we willen investeren in de relatie met onze achterban hier (parochies, scholen en donateurs).

In een laatste en vijfde hoofdstuk hernemen we welke van alle genoemde aandachtspunten het meest relevant en urgent zijn (prioritering) en beschrijven we wat daarbij de belangrijkste risico's en uitdagingen zijn.

In een nawoord tenslotte staan we stil bij het feit dat in 2026 voor de 65^e keer in Nederland een vastenactie wordt georganiseerd in de parochies: een moment om bij stil te staan en terug te kijken, maar ook om hoopvol vooruit te kijken.

Gouda, juni 2025.

HOOFDSTUK 1: DOOR WAARDEN GEDREVEN

1) Historie

Vastenactie is in 1969 opgericht door de Nederlandse bisschoppen om handen en voeten te geven aan de Vastenactie-campagne die sinds 1961 in de Nederlandse parochies begon in te burgeren. Sindsdien heeft Vastenactie zich ontwikkeld tot een organisatie voor ontwikkelingssamenwerking, nu vaker benoemd als internationale samenwerking, vanuit de katholieke Kerk in Nederland, waarvan lange tijd binnen het koepelverband Cordaid. Na de ontvlechting met Cordaid in 2011 is Vastenactie zelfstandig verder gegaan, waarbij enerzijds geld wordt ingezameld voor wereldwijde kleinschalige projecten die rechtstreeks of via zusterorganisaties om steun vragen, en anderzijds zogenaamde Eigen Doelen worden gesteund die door Nederlandse parochies worden voorgedragen. Sinds 2011 gebeurt inzameling hoofdzakelijk via twee campagnes (in de vastentijd en in de adventstijd).

Tot en met 2018 leunde Vastenactie voor haar projectenbeleid nog veel op Cordaid, maar sinds 2019 heeft Vastenactie dit volledig in eigen beheer, met een eigen projectenafdeling en een projectencommissie die de voorgelegde aanvragen beoordeelt.

Vastenactie is sinds 2019 zich ook meer gaan richten op samenwerking met partners in Europees verband. Ondanks dat Vastenactie een (heel) kleine speler is in de Europese markt van katholieke organisaties voor ontwikkelingssamenwerking, is Vastenactie daarom wel lid van CIDSE naast Cordaid, dat nog steeds de formele caritastitel namens Nederland voert.

Naast deze blik naar buiten is in de afgelopen jaren een grote professionaliseringsslag gemaakt, met name op het gebied van fondsenwerving en donateursbeleid, onder andere zichtbaar in het CBF keurmerk dat Vastenactie inmiddels voert. Dat heeft succes: de inkomsten van Vastenactie zijn stabiel en de laatste twee jaar zelfs licht stijgend: terugloop in donateurs of giften van en door parochies worden opgevangen [doorda](#) de gemiddelde hoogte van de giften toeneemt. Voor Vastenactie laat dat zien dat de betrokkenheid en het engagement van onze donateurs zeer hoog is.

2) Doelstelling, Missie en Visie

Vastenactie heeft van oudsher een dubbele doelstelling: enerzijds hulp aan mensen in nood wereldwijd, anderzijds bewustwording hier in Nederland (van oorsprong gericht op wat vasten is, maar inmiddels verbreed). De krimpende kerk en toenemende secularisering van de Nederlandse samenleving (zeker ook op scholen), zet die traditionele inzet voor bewustwording steeds verder onder druk, terwijl de roep om meer en meer te proberen om spreekbuis te worden voor de projecten die we steunen, toeneemt.

Eind 2021 is geconstateerd dat deze ontwikkelingen vragen om herbezinning: hoe geven we vorm aan een moderne Vastenactie, die tegelijkertijd dicht blijft bij haar uitgangspunten en de opdracht die we ontvangen vanuit de Nederlandse bisschoppenconferentie? We denken en vinden dat de sleutel daarvoor ligt in het veel explicieter maken van hoe ons werk wordt gevoed vanuit het Katholiek Sociaal Denken.

De statutaire doelstelling van de stichting luidt:

- *Het in opdracht van de Nederlandse Bisschoppenconferentie initiëren en organiseren van werving van financiële middelen in de Rooms-Katholieke Nederlandse Kerkprovincie tijdens de Vastentijd, de Adventstijd en daarbuiten, alsook het bestemmen van deze middelen voor door de bevoegde kerkelijke overheid goedgekeurde projecten in heel de Wereldkerk, onder het motto: "Kerken helpen kerken".*
- *Het bieden van ondersteuning, pastorale begeleiding, opleiding en vorming aan professionele en vrijwillige medewerkers van (inter)parochiële en diocesane caritasinstellingen alsmede het onderhouden van contacten met lokale overheden en de nationale overheid op het gebied van armoedebestrijding.*

Deze doelstelling is vertaald in de volgende missie:

- *Vanuit onze katholieke visie inspireren en motiveren we alle Nederlanders om mensen over de hele wereld te ondersteunen bij het opbouwen van een waardig bestaan. Ongeacht etniciteit, geloofsovertuiging, sekse of afkomst.*

Deze missie is verder uitgewerkt en onderbouwd in de volgende visie:

- *We geloven dat alle mensen door God, uit liefde, in Zijn beeld en gelijkenis zijn geschapen. Dat geeft iedere mens een intrinsieke waardigheid en maakt ons broeders en zusters van elkaar. De sociale leer van de Katholieke Kerk roept ons op en wijst ons de weg om mensen in hun waardigheid te doen leven.*
- *Om de projecten te kunnen ondersteunen die aan onze missie en visie werken, werven we fondsen en stimuleren we gemeenschappen in Nederland om fondsen te werven.*
- *De katholieke sociale leer vormt een belangrijke inspiratiebron voor de manier waarop we ons werk doen. We gaan uit van de vier kernwaarden uit de Katholieke Sociale leer:*
 - o *waardigheid voor iedere mens;*
 - o *solidariteit onder de wereldwijde mensenfamilie;*
 - o *een goed gebruik en een rechtvaardige verdeling van welvaart en goederen (bonum commune);*
 - o *mensen de kans geven om zelf te werken aan een menswaardige, rechtvaardige samenleving (subsidiariteit).*

Deze missie en de daaruit voortvloeiende visie worden op dit moment in onze publicaties gehanteerd. De doorontwikkeling die dit drie jaren plan beoogt, zal wellicht vragen om een herformulering. We nemen ons voor om aan het einde van de looptijd van dit driejarenplan en dus voor het opstellen van een nieuw driejarenplan te bezien of een andere formulering meer passend is, die ook beter aansluit hoe in de katholieke gemeenschap over het KSD wordt gesproken.

HOOFDSTUK 2: ONZE KERNWAARDEN

De missie die hierboven werd genoemd, gaat uit van vier kernwaarden. In dit tweede hoofdstuk beschrijven we bij elke kernwaarde wat dit voor Vastenactie inhoudt en hoe we daar invulling aan willen geven.

1) Kernwaarde: het streven naar het beschermen of verbeteren van menselijke waardigheid

Menselijke waardigheid is het uitgangspunt van het KSD. De mens is geschapen naar Gods beeld. Als je de mens beschadigt of kwetst, beschadig of kwets je God. Dat betekent ook dat ieder mens afzonderlijk van belang is. En dat het dus principieel niet zo mag zijn dat het grotere geheel boven de individuele mens kan gaan. Een mens is niet de uitvoerder van een plan, een middel of instrument. Een mens is van zichzelf en gericht op het inzetten van zijn of haar talenten vanuit het verlangen om bij te dragen aan het goede samenleven.

Wat te doen om de waardigheid van mensen te vergroten en te beschermen?

Allereerst is het vergroten van gelijkwaardigheid van belang. Elk mens is van waarde. Niemand is meer waard dan een ander. Dat betekent ook het inzetten op kansengelijkheid, voor een gelijke verdeling van kansen voor mannen en vrouwen, voor rijken en armen, voor zij die de macht hebben en zij die dat niet hebben.

Wat te doen als menselijke waardigheid in het gedrang komt?

Dan worden we uitgedaagd om ons uit te spreken en om naast de ander te gaan staan. Om te geven van wat wij te veel en zij te weinig hebben. Om vooral eerst te luisteren en om het verhaal van de ander door te vertellen. Om onrecht te benoemen. Om bij te dragen om zelf- en samenredzaamheid (subsidiariteit) te vergroten. Om mensen zonder stem een stem te geven.

2) Kernwaarde: leven en werken vanuit solidariteit met de ander

Als beeld van God zijn mensen fundamenteel relationele wezens. Voordat wij voor onszelf kunnen zorgen, wordt er voor ons gezorgd. We leren van elkaar en groeien door de wijsheid van anderen. Het is de essentie en kern van de boodschap van het christendom: heb je naaste lief. Wat ook betekent dat je de ander waardeert en hoort en ziet.

Wat te doen om solidariteit te versterken?

Solidariteit vraagt om het je uitspreken voor de ander. Het vraagt ook om het steeds weer opnieuw vertellen en benoemen wat ons bindt en samenbrengt. Het daagt ook uit om geen genoeg te nemen met dat mensen gekwetst of uitgesloten worden. Het betekent ook dat we 'offers' brengen voor een ander. Uit solidariteit komt eigen belang soms op een tweede plaats.

Wat te doen als solidariteit bedreigd wordt?

Dan sta je op, kom je in actie. Spreek je jezelf uit. Ga je voor een ander staan. Het vraagt om soms de barricades opgaan, en ook om geraakt worden en helpen om meer waardering en respect voor elkaar te ontwikkelen.

Wat verder hierbij van belang is:

Solidariteit kan zich ook uiten op terreinen of rond onderwerpen, die minder goed bij Vastenactie passen. Vastenactie zal in die gevallen het gedachtegoed van de Katholieke Kerk als uitgangspunt nemen en op grond daarvan haar afwegingen maken. Als het om 'grijs gebied' gaat, zal de opdracht om er te zijn voor de meest kwetsbare mensen altijd de doorslag geven.

Vastenactie stelt dat de identiteit van de partners met wie we werken niet het belangrijkste is, maar we vinden wel dat solidariteit iets wederkerigs is: de partner die om onze solidariteit vraagt, moet zich ook op een positieve manier verhouden tot de katholieke familie. We kijken daar nu naar

door te vragen of een partner 'wel of niet verbonden met de katholieke kerk' is. Dat kan blijken uit een aanbeveling van bijvoorbeeld een lokale bisschop, maar ook op andere manieren. Vastenactie introduceerde daarvoor het begrip 'Katholieke familie', wat ruimte geeft aan onze partners om daarin zelf keuzes te maken, die vervolgens door Vastenactie kunnen worden beoordeeld als wel of niet voldoende overtuigend.

3) Kernwaarde: het fundamenteel werken vanuit subsidiariteit

Subsidiariteit gaat over de juiste maatschappelijke verhoudingen. Dat mensen de kans krijgen om zelf hun leven in te richten. Om zelf verantwoordelijkheid te nemen en niet betutteld te worden. Het gaat over doen wat kan om je talenten tot ontplooiing te brengen en bij te dragen aan een goede samenleving. Het betekent ook fundamenteel vertrouwen hebben in de ander, in ieders unieke bijdrage. Het gaat uit van de centrale notie dat mensen in essentie sociale wezens zijn, die allen bijdragen aan het vormen van gemeenschap. Niet omdat een 'overheid' daarom vraagt, maar omdat het recht doet aan het verlangen van mensen om van waarde te zijn.

Wat te doen om subsidiariteit te versterken?

Principieel de dingen daar laten waar ze thuis zijn. Dus niet denken voor een ander, maar luisteren. Niet oordelen en toetsen, maar bevragen en versterken. En ook opkomen voor de rechten van de rechtelozen. Voor de wijsheid die vanuit verschillende culturele en sociale perspectieven wordt aangereikt. Door niet te gaan voor de grote verandering van het systeem, maar te beginnen bij wat een mens in zijn of haar uniciteit kan bijdragen aan verandering.

Wat te doen als subsidiariteit uit het oog verloren wordt?

Geef een podium aan mensen zelf. Ga niet uit van de kwetsbaarheid van mensen, van wat ze niet kunnen, maar van het omgekeerde. Geef geen geld om te helpen, maar vul aan waar mensen tekort komen. We sluiten met deze manier van denken en spreken aan bij wat in de wereld van internationale samenwerking wordt beschreven met 'shifting the power' en 'dekolonisatie'.¹

4) Kernwaarde: het goede samenleven (bonum commune)

Centraal in het KSD staat dat een goede samenleving iedereen omvat en dat niemand verloren loopt. Het goede samenleven gaat dus over oog en oor hebben voor kleine mensen en kleine verhalen. Over hoe je kleine mensen kunt laten bloeien. Over - in essentie - vrijheid. Door voldoende eten, scholing, goede huisvesting, kleding, werk, onderwijs. Maar ook door gewetensvrijheid, vrijheid van spreken, van godsdienst, van veelkleurig mens zijn. En door te garanderen dat mensen het recht hebben om zich te organiseren, te doen wat goed is. Het goede samenleven is dus niet de 'beste' samenleving (want dat is een oordeel van een deel van het geheel), maar een samenleving die niet uitsluit, waar mensen inschikken om ruimte te maken voor een ander. Waar ook de gemarginaliseerden een plek hebben.

Wat te doen om het goede samenleven te versterken?

Fundamenteel opkomen voor het uitgangspunt dat alle leven van waarde is. Dat betekent je dus uitspreken op momenten dat dat niet wordt geleefd (Laudato Si' / Fratelli Tutti). Dat betekent ook bij alles wat je doet en steunt gelijkwaardigheid voorop te stellen: jij bent niet meer dan een ander. En het betekent dat het naast het oprecht werken aan ieders unieke waarde, ook de waarde van in gemeenschap leven wordt benoemd en bewaakt.

¹ CIDSE werkt deze begrippen verder uit in haar beleidsdocument 'Thriving in our common home'. Zie: <https://www.cidse.org/2023/02/15/thriving-in-our-common-home/>

Wat te doen als het goede samenleven wordt bedreigd?

De zwakkeren helpen om sterker te worden, om hun verhaal te laten horen. Door actief uitsluiting te benoemen en je te verbinden aan hen die worden uitgesloten, word je van waarde voor het geheel.

HOOFDSTUK 3: STRATEGIE

Vastenactie vertaalt bovenstaande waarden in handelen. Daarbij maken we – als gezegd – van oudsher een onderscheid in twee hoofddoelstellingen: enerzijds steun aan partners in het buitenland en anderzijds bewustwording over internationale samenwerking en over (de) vasten(tijd) hier. In de loop van de jaren is de organisatie van Vastenactie dan ook langs die twee lijnen ingericht. De twee hoofddoelstellingen staan onverkort overeind, waarbij de vraag wel is of onze organisatie nog altijd op de beste manier daarop is ingericht.

In het deel dat hierna volgt, gaan we eerst in op de organisatie als geheel en daarna op de verschillende 'secties' die handen en voeten geven aan de hoofddoelstellingen.

1) Visie op onze organisatie:

Vastenactie streeft, conform de eisen van het CBF keurmerk, ernaar om tenminste 75% van onze inkomsten te besteden aan onze doelstellingen. Het restant van maximaal 25% wordt besteed aan fondsenwerving (20%) en beheer en organisatie (5%). Dat betekent dus dat we van elke besteding bepalen onder welk van deze drie posten de kosten vallen.

Het deel dat naar de doelbesteding gaat, blijft minimaal een vast percentage, zoals dat het CBF dat ons aanreikt (nu minimaal 75%). Binnen onze organisatie investeren we daarvan het grootste gedeelte aan de doelbesteding buitenland. De rest wordt onder de noemer bewustwording geïnvesteerd in onze inzet voor parochies en scholen en de inhoudelijke inzet voor bewustwording onder donateurs.

Een zorgpunt hierbij is dat alle budgetten zo maximaal worden verdeeld en dat eventuele vernieuwing of uitbreiding altijd binnen de bestaande budgetten moet worden gerealiseerd. Het risico dat innovatie dus altijd wordt uitgesteld omdat het bestaande werk door moet gaan, is groot.

We maken naast de vier bestaande werkvelden (parochies, scholen, donateurs, projecten) een vijfde sectie: Innovatie. We streven ernaar om aan het einde van dit driejarenplan een structureel bedrag te reserveren. We denken nu aan om hier uiteindelijk 200.000 euro per jaar voor beschikbaar te hebben, te besteden aan uren, materialen, campagnes, acties en evenementen. Dit bedrag is een eerste indicatie en kan in de loop van de komende drie jaar worden bijgesteld. Het team van Vastenactie beslist jaarlijks samen waar het innovatiebudget aan wordt besteed. Ook beslissen we samen hoeveel uur inzet per medewerker wordt vrijgemaakt, waarbij wordt gekeken naar relevante kennis en de relatie met ieders werkveld. Ook wordt daarbij bepaald welk werk er dan niet meer of minder wordt gedaan om deze ruimte vrij te maken. Als een innovatie succesvol is en positief wordt geëvalueerd en als er in het team wordt besloten dat we de innovatie standaard een plek in ons aanbod willen geven, dan wordt de innovatie toegevoegd aan de betreffende sectie. In gezamenlijkheid kijken we dan welk onderdeel van die sectie dan niet langer meer wordt opgenomen in de begroting om hier ook echt tijd en middelen voor vrij te maken, of hoe op een andere manier voor voldoende budget kan worden gezorgd.

Voor elke sectie stellen we jaarlijks ambities vast: wat willen we bereiken? Wanneer zijn we tevreden? Op welke wijze gaan we het beschikbare budget besteden. Dit vaststellen van ambities wordt gedaan in september, zodat er in oktober een conceptbegroting voor het nieuwe jaar kan worden opgesteld. Elders in dit driejarenplan wordt dit per sectie op hoofdlijnen uitgewerkt.

Kosten en taken die niet kunnen worden toegewezen aan een van de secties worden ondergebracht onder een rest-sectie 'bestuur en financieel management'. Hieronder vallen bijvoorbeeld ook de kosten voor het onderhouden van externe relaties met partners binnen en buiten de kerk, zoals bijvoorbeeld de bisschoppen of de deelname aan de Board of directors van CIDSE. Ook onze inzet voor het VKMO en Partos hoort hierbij.

Deze vorm van relatiebeheer heeft als centrale invalshoek en doel wat we noemen corporate-communicatie²: het versterken van de zichtbaarheid van Vastenactie in de brede katholieke context in Nederland en daarbuiten, bijvoorbeeld door zichtbaar te zijn in de media, deelname aan netwerken, het organiseren van webinars op algemene thema's, etc.

Daarnaast beleggen we in deze sectie ook fondswerving (is dus iets anders dan fondsenwerving onder donateurs).

Tot voor kort kende Vastenactie de functie van regio-coördinator, recent vaker omschreven als relatiebeheerder parochies, waarbij service verlenen aan parochies de belangrijkste taak was. Deze functie wordt opnieuw vormgegeven: Vastenactie zal de functie invullen door iemand aan te stellen die – in goed overleg met alle secties – inzetbaar is voor het betrekken, motiveren en versterken van de relatie met onze achterban. Afhankelijk van de noodzaak en urgentie kan dat dus ook voor scholen en donateurs zijn, al zal de inzet voor parochies en het kerkelijk kader voorsnog het meest belangrijk blijven.

Het is belangrijk om – zeker bij innovatie, maar ook bij alle andere secties – een goede werkwijze te vinden voor monitoren, evalueren en leren (MEL) in te voeren. We laten ons daarbij inspireren door wat daarvoor is ontwikkeld door CIDSE.

Bereikte resultaten aan het einde van het eerste jaar van het driejarenplan met betrekking tot de organisatie:

- Eind 2025 is de nieuwe sectieverdeling ingevoerd. Er zijn afspraken gemaakt over hoe de medewerkers bijhouden hoeveel uren (en middelen) aan de verschillende secties worden besteed.

² Corporate communicatie is overigens meer dan dit alleen: het is communicatie richting onze achterban, die gaat over Vastenactie als organisatie en onze positie in de wereld. Denk bijvoorbeeld aan onze direct-mailing die we jaarlijks versturen met onze resultaten.

- Aan het einde van het eerste jaar is ook de herverdeling van budgetten over de secties gemaakt op basis van het huidige werkpakket.
- Deze budgetten worden verder uitgewerkt in een meerjarenbegroting, waarbij helder blijft hoe die zich verhoudt tot de begrotingen zoals die tot nu toe werden gepresenteerd.
- De functieomschrijving relatiebeheerder is uitgekristalliseerd en er is een goede invulling aan gegeven.
- Er is in het team een plan gemaakt voor invulling van de sectie innovatie voor 2026 en zijn hier uren en budgetten aan gekoppeld.
- Er is een heldere werkwijze afgesproken over hoe de gezette stappen te evalueren en er is vastgesteld welke doelen we ons stellen voor 2026 en 2027.

2) In algemene zin: visie op hoe we willen communiceren

Als we als Vastenactie spreken, vertellen we het verhaal van hoe de waarden van het KSD worden geleefd, bedreigd of versterkt. We willen stem geven aan het verhaal van mensen en dat verhaal duiden in een groter kader. We willen dat wat we zien en horen ook kaderen binnen het spreken van de katholieke familie over de waarden die vanuit kerk en geloof worden nagestreefd. Zo ben je dan soms de aanklager, de klokkenluider tegen, en soms de vertolker of de heraut voor wat de kerk in haar handelen en spreken nastreeft. Dat vraagt om een balans, om zorgvuldigheid en een goed gevoel voor wat belangrijk is en wat haalbaar is of het meest urgent is. Daarmee zoeken we dus enerzijds naar het verhaal dat verteld moet worden, omdat het anders ongehoord blijft in onze achterban, en anderzijds naar mogelijkheden om dat verhaal ook tot klinken te brengen buiten ons eigen netwerk. Daarbij realiseren we ons goed dat Vastenactie van nature geen organisatie is voor lobby en belangenbehartiging. Toch zullen we als er zich kansen voordoen om in een bredere context ons verhaal te laten horen, die niet laten liggen. Om die reden is Vastenactie lid van CIDSE in internationaal verband en actief betrokken bij de Laudato Si' Alliantie in Nederland.

Aandachtspunten

Als het gaat om onze communicatie stellen we ons de volgende doelen:

- We willen meer aanwezig/zichtbaar zijn in Nederland als deskundige op het gebied van thema's uit het KSD en de toepassing ervan op internationale samenwerking.
- Daarmee samenhangend: we zijn onderdeel van de Nederlandse katholieke familie en een belangrijke vertegenwoordiger van de Nederlandse katholieke familie in het buitenland. Andersom kunnen we de wereldkerk zichtbaar maken in Nederland. We willen als schakel tussen Nederlandse kerk en wereldkerk een meer prominente positie binnen de Nederlandse katholieke familie innemen.
- We willen duidelijke afspraken met elkaar maken over inclusief taalgebruik.
- We willen explicieter aandacht voor 'vergeten groepen' en hen laten zien als krachtige mensen, omdat dit in het hart van het KSD staat en meer aandacht zou mogen krijgen.

Om deze doelen te bereiken wil Vastenactie investeren in zichtbaarheid en aanwezigheid in Nederland, zowel binnen als buiten onze vertrouwde achterban. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan:

- Actief relevante thema's onder aandacht brengen in media – zoeken naar verbinding tussen ons werk en mensen, media, organisaties in Nederland helpt om ons verhaal voor het voetlicht te brengen en daarbij steeds een heldere relatie leggen met het KSD.
- Optreden als spreker over relevante thema's tijdens seminars en congressen e.d. – hiervoor moeten we dus 'aan de tafel zitten waar de afspraken worden gemaakt'.
- Kennis hebben van wat er speelt in de wereld. Waar gaat veel energie heen? Zijn er relaties met ons werk? Denk aan COP30 en het jubileum van Laudato Si' in 2025. We willen aanhaken waar dat relevant lijkt.
- Wat we al doen en wat wellicht nog scherper kan: in samenspraak met onze partners thema's, verhalen vertellen, waarmee we meer naar buiten kunnen treden.

Wat we verder willen doordenken en uitwerken in de komende jaren is of het zinvol is om te werken met een 'parapluthema' waaraan we de verschillende campagnes en communicatie-uitingen ophangen: dat helpt ons om te focussen en geeft ons gelegenheid om ook verdieping aan te bieden. Uitdaging zal zijn om een thema te benoemen dat brede respons zal krijgen.

Belangrijk daarbij is dus dat we ons bewustzijn van ons taalgebruik: welke woorden kiezen we als we communiceren? Hoe zorgen we ervoor dat de waardigheid van de mensen waarover we spreken het best tot zijn recht komt? Vastenactie wil investeren in een manier van communiceren die recht doet aan die waardigheid van onze partners. Het is daarom belangrijk om na te denken over een meer inclusief taalgebruik. We zien dit ook als een kans om meer relatie te leggen met jongere doelgroepen, die hier erg gevoelig voor zijn.

Deze zaken nemen we mee in het werk voor onze verschillende doelgroepen (scholen, parochies en donateurs) en in onze communicatie over en met onze projectpartners. We werken dat hieronder verder uit.

HOOFDSTUK 4: VAN STRATEGIE NAAR HANDELEN

1) Visie op het ondersteunen van projecten

We realiseren ons meer en meer dat focussen op de kernwaarden betekent dat we ook moeten kiezen in wat we wel en niet steunen. We vinden dat we de nadruk willen leggen op projecten waar mensen die het aangaat zelf aan het roer staan (waardigheid / subsidiariteit), waar niet wij het zijn die bepalen wat goed en nodig is (subsidiariteit / goede samenleven), maar de mensen daar. Projecten die niet zozeer vragen om hulp, maar om partnerschap.³ samenwerking.

Dat roept de vraag op of we moeten focussen in thema's en onderwerpen in de projecten die niet als Eigen Doel bij ons zijn aangebracht, maar die zich bij ons melden. We willen meer helder worden over welke thema's we voor het voetlicht willen brengen, door de projecten die we steunen. Wellicht betekent het dat we ons moeten gaan beperken in het aantal landen waar we willen werken (uiteraard geldt dit niet voor de Eigen Doelen die parochies aan ons voorstellen). We realiseren ons bovendien ook veel meer dat ons handelen hier van invloed is op mensen daar. Zeker als het gaat om de gevolgen voor klimaat en voor kansengelijkheid. Steun geven zonder tegelijkertijd op te komen en je uitspreken voor de belangen van hen die je steunt, kan dan dus eigenlijk niet meer.

De huidige manier van werken, leidt ertoe dat er steeds meer aanvragen worden gedaan door verschillende projectpartners over de hele wereld. Het overgrote deel wordt uiteindelijk afgewezen na een vergadering van de projectencommissie, die 3 of 4 keer per jaar plaatsvindt. Gevolg is dat we de aanvragers heel vaak lang laten wachten en ze uiteindelijk toch afwijzen. Voor Vastenactie zelf kost het groeiende aantal aanvragen verder steeds meer tijd om ze te verwerken.

We laten ons nu volledig leiden in wat we steunen, door partners en mensen die ons weten te vinden. Dat roept de vraag op of dit echt de projecten zijn die onze steun het hardste nodig hebben en of we zelf niet veel actiever zouden moeten zoeken naar partners die we graag willen steunen?

³ Partnerschap vinden wij een beter woord in dit verband dan samenwerking: we hebben immers een gezamenlijk belang om te werken aan een betere wereld. Partnerschap werkt twee kanten op: het is ondersteuning bij het versterken van de partner (empowerment) en voor ons is het leren hoe we nog beter kunnen bijdragen. Op deze manier verschuiven we panelen van macht concreet: onze partners krijgen meer zeggenschap over hun eigen toekomst, zonder het koloniserend denken uit Europa. Voor ons is het de uitdaging om te leren van onze partners en hun zienswijze op de wereld, om naar hen te luisteren en met hen in gesprek te gaan om samen beter strategieën te vinden.

De komende tijd zullen we onderzoeken of we kunnen komen tot een verbindend thema, waarvoor we budget reserveren en waarop we projectaanvragen in behandeling nemen, naast wellicht kleinere budgetten voor meer algemene of langdurigere relaties met partners en de budgetten voor Eigen Doelen. Een andere optie is om te rouleren per jaar per werelddeel. Beide opties moeten ertoe leiden dat we minder aanvragen krijgen, meer tijd hebben voor het opbouwen van relaties met onze partners en daardoor ook kunnen investeren in de kwaliteit van de aanvragen. We werken dit uit in een plan waarin we de voor- en nadelen op een rij zetten en proberen dit te implementeren in 2026.

Communiceren aan de voorkant

Noodzakelijk is het om duidelijker te communiceren aan de voorkant (via website en andere kanalen) naar onze projectpartners over het soort projecten dat wij ondersteunen en waaraan deze moeten voldoen. Deze criteria zijn voor een deel nog impliciet en nog niet formeel. En sommige criteria vragen om nog wat verder uitgewerkt te worden.

Eigen doelen

Eigen doelen, ingediend door parochies in Nederland, zijn belangrijk. Ze zijn vaak van verrassend goede kwaliteit, als we ze bezoeken. Tegelijk kunnen de projecten rekenen op veel commitment van onze achterban en dragen ze sterk bij aan positieve beeldvorming over ons werk. Vastenactie wil dit deel van haar projectenportefeuille tenminste op het huidige niveau qua omvang blijven ondersteunen. Daarvoor is wel een eigen – apart – projectenbeleid nodig. Dat wordt vastgelegd in een apart document dat gereed is voordat de Eigen Doelen voor 2027 worden aangemeld.

Voorstel aanpassing strategie

Daarnaast moeten er harde keuzes gemaakt worden op inhoud en/of geografisch, omdat we immers niet alle projecten altijd kunnen ondersteunen. Ook zouden we kunnen onderscheiden op soort project (charitatief, opbouwend, systeem-veranderend, etc.). We willen echter blijven voldoen aan onze kernopdracht zoals die is vastgelegd in onze statuten. Kernwoorden daarbij zijn

wereldwijde aandacht en aandacht voor projecten van en voor de kerk en haar maatschappelijke partners. Ook wilde Vastenactie met de keuzes voor haar projecten op plekken komen waar anderen niet komen⁴. Ook dit verdient (weer) meer aandacht. Vastenactie stelt zich ten doel om voor het einde van 2025 helder te hebben geformuleerd in het nieuwe projectenbeleid wat ons unieke eigen punt is, waarom partners bij ons willen aanvragen. Daarbij kunnen we helder verwoorden hoe zich dit verhoudt tot de waarden van het KSD.

Stem van het zuiden

We nemen ons voor om aan het einde van de drie jaar dat dit plan duurt er in te zijn geslaagd om mensen uit het mondiale zuiden zelf meer te hebben betrokken bij ons werk. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van een klankbordgroep (al dan niet op thema), of zelfs door deelname in de projectencommissie. Dit vraagt tijd en zorgvuldige overweging.

2) Groeien in Samenwerking

Vanuit en vanwege de Katholieke Kerk in Nederland is in de afgelopen generaties door velen en met veel verschillende organisaties handen en voeten gegeven aan internationale samenwerking. We zien om ons heen dat veel van deze organisaties nog wel bestaan, maar zijn gekrompen qua omvang en bereik. Vastenactie zal de komende drie jaar gebruiken om te onderzoeken of (verregaande) samenwerking met deze aan ons verwante organisaties kan leiden tot synergie en het versterken van elkaars inzet. Primair richten we onze aandacht op het onderzoeken van samenwerkingsmogelijkheden met organisaties die net als Vastenactie zich verbonden weten met de Nederlandse bisschoppenconferentie. Een goede analyse van het katholieke speelveld en ieders eigen rol daarin is daarvoor nodig.

Daarnaast gaat Vastenactie al in 2025 de samenwerking aan met Stichting Amazone Kinderen, die zich volledig richt op het ondersteunen van projecten in Bolivia. Deze organisatie draagt haar projectmanagement over aan Vastenactie, zodat men de handen vrij krijgt voor fondsenwerving in Nederland. Vastenactie gaat de projectrelatie met Bolivia professionaliseren, de projectenfinanciering verduurzamen en vernieuwen.

Vergelijkbaar hiermee is ook de samenwerking met twee fondsen, die beide zelf wereldwijd projecten steunen, maar die voor een deel van hun portefeuille samenwerking met Vastenactie hebben opgebouwd. Beide fondsen stellen jaarlijks een aanzienlijk bedrag beschikbaar om te besteden aan ondersteuning van projecten die passen bij hun uitgangspunten en die van Vastenactie.

3) Visie op het ondersteunen van parochies

De mensen in parochies voor en met wie we werken, hebben een sterke drive om kwetsbare mensen te helpen. Hun motivatie ligt vaak nog dicht bij de oude missie-taak van de kerk: er zijn voor mensen die het minder hebben in andere landen. Er is dus nood aan meer aandacht voor subsidiariteit en het versterken van de inzet voor menselijke waardigheid. Dat betekent dus feitelijk 'dekolonisatie' van ons denken en aandacht voor 'shifting the power': niet primair helpen, maar primair bouwen aan gelijkwaardige partnerschappen, omdat de wereld van ons allemaal is. Dat bereiken we door de verhalen te vertellen, door mensen uit de landen waar we mee samenwerken aan het woord te laten, door voor hun belangen op te komen en die zichtbaar te

⁴ Vastenactie bedoelt hiermee vooral dat we ons willen richten op projecten die normaal gesproken niet in aanmerking komen voor steun van grote internationale donoren. Het gaat dus niet per se om fysiek onbereikbare plekken, zoals in conflictgebieden.

maken.⁵ En door aan de kaak te stellen dat ons handelen hier van invloed is op het leven van mensen daar.

Vastenactie wil op dit vlak groeien. De vastencampagne heeft van oudsher een duidelijke plek in de voorbereiding op Pasen of Kerstmis. We geven mensen een handvat om invulling te geven aan de intentie van vasten. We zien dat daarbij in onze communicatie vaak nadruk ligt op het geven van een bijdrage voor mensen in een moeilijke situatie (1) en minder op wat dit voor jou als ontvanger van onze boodschap betekent (2). Ons verlangen is om die twee kanten met elkaar in verbinding te brengen.

Vastenactie richt zich nog bijna volledig op oude verdwijnende structuren in de parochies van MOV groepen. Er is veel veranderd, tegelijkertijd is onze manier van hen aanspreken niet mee veranderd. De vrijwilligers die wij (nog altijd) aanspreken zijn wel belangrijke ambassadeurs voor ons verhaal, maar staan steeds vaker niet meer in het centrum van de parochies.

Ook in de pastorale teams verandert veel. Belangrijke ontwikkeling is dat er steeds meer priesters hier komen werken die zelf komen uit het mondiale zuiden. We spreken hen nu nog niet of nauwelijks aan. De sterk veranderde parochiestructuren vragen om onze urgente aandacht. Het is van groot belang dat Vastenactie een adequaat antwoord vindt op de vraag hoe hiermee om te gaan.

Aandachtspunten

Er moet een integrale benadering van de parochies zijn gericht op pastorale beroepskrachten enerzijds en vrijwilligers anderzijds. De vrijwilligers zijn de doeners en uitvoerders. De pastorale teams de harten en aanjagers. Daarbij moeten we ook goed nadenken over wat we willen brengen aan de groepen. Willen we een gedachtenverandering teweeg brengen of is het bijvoorbeeld goed dat deze doelgroepen enkel willen handelen vanuit de behoefte om goed te doen.

Tenslotte is het de vraag of de boodschap van de campagnematerialen die wij voorbereiden voor vrijwilligers wel bij parochianen/donateurs terecht komt op de manier die wij willen.

We staan niet overal goed op de radar. Het is belangrijk om kansen te benutten om meer zichtbaar te zijn.

4) Visie op het ondersteunen van scholen

De kinderen die we bereiken met onze verhalen op scholen, willen we helpen om het verhaal van het goede samenleven tot leven te brengen. Door ze te laten onderzoeken en verkennen welke waarden daarbij van belang zijn. We willen ze uitdagen om na te denken over wat ze zelf kunnen doen. En over de verschillen die er zijn tussen hier en daar. Het gaat om het begrip vergroten van wat armoede en ontheemd zijn met je doet, over wat kansenongelijkheid doet met mensen.

Met regelmaat krijgen we de vraag naar hoe onze lesmaterialen zich verhouden tot de voorbereiding op Pasen en Kerst. Vanuit onze opdracht is dat ook gewenst en nodig. Vastenactie probeert om deze christelijke feesten inhoudelijk mee te laten klinken in onze materialen (en dus de keuzes die we maken bij het kiezen van campagne projecten of campagne thema's). Belangrijk is dat we de relatie tussen school en de (lokale) kerk proberen te versterken waar mogelijk.

Aandachtspunten

Een belangrijke belemmering voor katholieke scholen om mee te doen aan Vastenactie is dat ze geneigd zijn om te kiezen voor doelen dichterbij, omdat de problemen ook in Nederland steeds groter worden, zoals armoede onder de eigen leerlingen. Het is goed om dat te waarderen en te

⁵ We hebben het hier met name over onze communicatie die niet primair gericht is op fondsenwerving. In algemene uitingen, zoals onze nieuwsbrieven, website en social-media, of tijdens webinars, zoeken we ruimte om aandacht te vragen voor het ondersteunen van empowerment, verhalen met een diepere analyse van gevolgen en oorzaken van de problemen waar onze partners mee worstelen. Het is zaak om daarom echt met onze partners in gesprek te gaan en meer samen met hen na te denken over wat we hier in Nederland vertellen. Dat vraagt om een meer 'nederige houding' waarin we de nadruk leggen op gelijkwaardigheid.

kiezen voor een aanbod dat daarbij aansluit en verbreed door het internationale aspect eraan te verbinden (de wereld wordt steeds kleiner).

Voor basisscholen is burgerschapsvorming steeds belangrijker. Ook hier lijken goede aanknopingspunten met ons werk en die zich goed laten verbinden met het KSD. In documenten die over burgerschapsvorming gaan, worden ze doorgaans als volgt benoemd:

- Schoolcultuur: aandacht voor diversiteit en inclusie, stimuleren van kritische denkvaardigheden, morele en ethische oordeelsvorming, spreken over maatschappelijke ontwikkelingen)
- Diversiteit: nadenken over verschillende achtergronden van mensen
- Democratische waarden: mensenrechten, en ook het strijden tegen onrechtvaardigheid
- Maatschappelijke betrokkenheid: je inzetten voor minderheden en je inzetten voor een betere wereld.
- Maatschappelijke vraagstukken: stilstaan bij je persoonlijke idealen, en ook de verschillen in de wereld, natuur/klimaat/duurzaamheid.

Het is goed om ons daarbij te realiseren dat we nu vooral insteken op solidariteit (in beweging komen voor een ander), maar dat er wellicht meer aanknopingspunten zijn via het 'bonum commune': het goede samenleven. We gaan hier de komende jaren mee werken om te zien of dit een betere aansluiting geeft bij wat scholen nodig hebben.

5) Visie op het inzetten voor donateurs

Veel van onze donateurs geven vanuit het sterke verlangen om het goede te versterken door te geven van onze overvloed. Zij worden geraakt door onze verhalen, waardoor abstracte noden tot leven komen in gezichten van mensen: “al ken ik je niet, ik wil er toch graag voor je zijn”. Ze zijn gevoelig voor de verhalen over nood, worden getriggerd door verhalen over hoop. Solidariteit is hier de kernwaarde. Wat we dus doen is het gevoel van urgentie op deze waarde proberen te vergroten. Het betekent ook dat we moeten focussen: niet alles kan urgent zijn, want dan is niets het meer. Dus we hebben het verlangen om de meest urgente zaken onder de aandacht te brengen: de gevolgen van ons handelen voor klimaat en schepping, de positie van vrouwen wereldwijd, het treden met voeten van mensenrechten, het gebrek aan kansen op goed onderwijs, voldoende voedselzekerheid en medische voorzieningen.

We zien ook dat het nodig is om deze urgente zaken concreter te maken: dus meer aandacht voor de verhalen over de gevolgen voor mensen van uitputting van onze aarde en hoe ongelijke verdeling van voedsel en middelen leidt tot onrecht en geweld. Door de verhalen te vertellen van mensen die door deze concrete zaken worden geraakt, sluiten we aan bij het verlangen van mensen om handen en voeten te geven aan solidariteit.

Bij het vertellen van de verhalen maken we dankbaar gebruik van wat we ophalen bij onze partners binnen CIDSE, en vooral ook in de verhalen van onze projectpartners zelf. In onze uitingen kiezen we wel een eigen positie: we koppelen wat we vertellen expliciet aan waar we voor staan (KSD) en geven dus feitelijk woorden aan hoe er vanuit het katholiek gedachtegoed over een onderwerp wordt gesproken. We proberen op basis daarvan vooral ‘verhalen van hoop’ te vertellen, die door een breed publiek (binnen en buiten de kerk) gehoord mogen worden. We sluiten daarbij aan bij wat paus Franciscus centraal stelt in het jubeljaar 2025: we zijn allemaal pelgrims van hoop. Het is hoop die ons gaande houdt.

Aandachtspunten

Het aantal donateurs neemt af. Nieuwe donateurs vinden is moeilijk. Op de werving daarvan leggen we de komende drie jaar de nadruk. We vermoeden dat onze donateurs vooral mensen zijn die handen en voeten willen geven aan solidariteit. De verhalen die wij vertellen moeten dus passend zijn bij dat verlangen.

HOOFDSTUK 5: PRIOTERING EN UITDAGINGEN

1) Uitdagingen

Prioriteiten stellen is één ding, het is tegelijkertijd ook goed om je bewust te zijn van de uitdagingen die er ook zijn en die het realiseren van onze doelen kunnen hinderen. Uitdagingen zijn er vele, we noemen hier een aantal van de belangrijkste:

1. We zijn afhankelijk van de geefbereidheid van onze donateurs, parochies en scholen. Tot nu toe slagen we er in om onze inkomsten op peil te houden. Het feit dat we wel steeds minder donateurs hebben, die gelukkig wel tot nu toe steeds meer gemiddeld blijven geven, is de grootste uitdaging die we hebben.
2. De kerk is voor ons de belangrijkste plek waar we ons verhaal kunnen vertellen en waar we draagvlak en support vinden voor wat we doen. De kerk vergrijst echter zeer snel en de slagkracht daarvan neemt in hoog tempo af. Nieuwe ontwikkelingen, zoals de missionaire parochie, zijn hoopgevend, maar het is nog niet vanzelfsprekend dat Vastenactie daar een onderdeel van is of kan zijn.
3. De aandacht voor internationale samenwerking, voorheen ontwikkelingssamenwerking of ontwikkelingshulp, neemt snel af in de wereld. Er is een groot risico dat de bestaande infrastructuur verbrokkelt. Daardoor wordt de kloof tussen arme en rijke landen nog groter, zullen er meer aanvragen komen bij organisaties die niet van de overheid afhankelijk zijn, zoals Vastenactie en zullen belangrijke netwerken zoals CIDSE verzwakken en minder hoorbaar worden.

4. Vastenactie werkt met een klein team. Dat is heel kwetsbaar bij veranderingen. Hoewel veel van de werkprocessen goed zijn vastgelegd, betekent het uitvallen van een collega direct een probleem voor de voortgang van het werk.

Vastenactie is zich bewust van deze uitdagingen en houdt er bij de uitwerking van de plannen zo goed mogelijk rekening mee. Dit driejarenplan wil een hoopvol en stevig antwoord zijn op de gevolgen van de uitdagingen. Omdat we een organisatie van hoop zijn en omdat datgene waar we voor staan van alle tijden is en onze aandacht blijft verdienen.

2) Prioriteiten

In de eerste vier hoofdstukken beschreven we in ruim 30 acties die we ons willen voornemen voor de komende drie jaar. Dat is veel en hoewel we zoveel mogelijk willen realiseren, is het ook goed om te prioriteren. We zien 6 punten die voor Vastenactie in de komende drie jaar het meest aandacht verdienen.

1. Hoge prioriteit heeft het investeren in het behouden van onze bestaande donateurs en het werven van nieuwe donateurs. Voor deze uitdaging maken we serieus tijd en middelen vrij in de komende drie jaar.
2. Heel belangrijk is verder dat Vastenactie gaat anticiperen op de sterk veranderde situatie in de parochies in Nederland. Waar we tot nu toe vooral focussen op de vrijwilligers in de MOV groepen (en in vergelijkbare groepen) als onze ambassadeurs, willen we ook meer relatie met het kader in de parochies.

We vinden het daarbij heel belangrijk dat Vastenactie meer zichtbaar wordt. Niet alleen binnen het speelveld van de katholieke kerk, maar ook daarbuiten, zodat we de stem van onze partners uit de hele wereld op een goede en betekenisvolle manier voor het voetlicht kunnen brengen. Het is daarbij van belang om aansluiting te vinden bij bestaande initiatieven zoals de missionaire parochie, waarbij we er naar streven dat we uiteindelijk als vanzelfsprekend een onderdeel zijn van dit soort ontwikkelingen.

3. Ook op de scholen die Vastenactie bereikt verandert veel: niet alleen is de katholieke identiteit voor scholen steeds minder van belang, ook het onderwijs zelf verandert (bijvoorbeeld met de komst van burgerschapsvorming). Het is zaak dat Vastenactie goede aansluiting behoudt met de scholen.

Voor deze drie prioriteiten is extra menskracht nodig in de vorm van een relatiebeheerder. Met name voor het vernieuwen van de relatie met het kerkelijk veld is veel energie nodig, waarbij ook de directeur hiervoor meer tijd zal vrijmaken.

4. Een vijfde urgent punt is de noodzaak om structureel ruimte te maken voor innovatie. Als we dat als Vastenactie niet doen, zullen we snel minder relevant worden. Om dit goed te doen, moeten we onze organisatie fundamenteel anders inrichten. Deze andere inrichting laat zich het beste benoemen als 'ontschotten', waardoor er meer samenhang en dwarsverbanden in het team komen. Voor het einde van 2025 is helder voor het team, bestuurder en Raad van Toezicht hoe dit uitwerkt in de jaren 2026 – 2028.
5. We hebben dringend behoefte aan een vernieuwd projectenbeleid om beter om te kunnen gaan met de enorme stroom aan aanvragen die ons bereiken van over de hele wereld. We vinden dat we daarbij moeten investeren in focus en een manier moeten vinden om beter op het spoor te komen van echt grote noden. We onderzoeken de voor- en nadelen van het werken met een verbindend thema of het jaarlijks wisselen van regio of werelddeel.
6. Vastenactie onderzoekt de mogelijkheden om de samenwerking met aan ons verwante organisaties uit te breiden en te versterken.

Deze zes prioriteiten verdienen dus vooral onze aandacht. We realiseren ons daarbij wel dat die alleen maar zin hebben in relatie tot alle andere aandachtspunten en acties.

Deze prioriteiten pakken we op met het huidige team, maar we zijn ons ervan bewust dat het goed is om te investeren in (extra) mensen die expertise en ervaring inbrengen die nodig is om deze prioriteiten ook echt tot zijn recht te laten komen. Dat kan door aanvullende menskracht van buiten te zoeken, maar ook door in het huidige team te investeren in doorgaande professionalisering.

3) Fasering

Er komt veel druk te liggen op de komende maanden, waarbij ook nog extra aandacht nodig is voor de jubilea die Vastenactie viert: 60 jaar Adventsactie in december 2025 en 65^e Vastenactie in 2026 (zie hieronder bij 'Tenslotte'). Bestuur en Raad van Toezicht onderzoeken samen of hiervoor extra inzet buiten de genoemde invulling van de vacatures noodzakelijk is. Een overzicht:

Q3 2025	Start voorbereiding acties donateursbeheer.
Q4 2025	Uitwerken projectenbeleid en plan rond verbindend thema of regionaal werken
	Opnieuw inrichten organisatie gereed: heldere afspraken over samenwerking en taakverdeling binnen het team.
	Vacatures uitgezet en bij voorkeur ingevuld.
Q1 2026	Plan nieuw donateursbeleid vastgesteld.
	Plan hernieuwde relatie met kerkelijk veld vastgesteld.
Q2 2026	Uitrol nieuw donateursbeleid.
	Plan benutten van kansen voor nieuwe samenwerkingsmogelijkheden vastgesteld.
Q3 2026	Uitrol plan hernieuwde relatie met kerkelijk veld.

TENSLOTTE

In 1961 riep kardinaal Alfrink op tot het inzamelen van gelden voor de noden van de kerk en de wereld tijdens de Vastentijd. In 2026 is dat 65 jaar geleden en organiseren we voor de 65^e keer dus een vastenactie. Het is goed om dat te markeren.

Vastenactie wil – gefinancierd vanuit onze reserve – in 2026 op verschillende manieren aandacht schenken aan dit jubileum, met als doel om meer aandacht voor de relevantie van ons werk te genereren.

We beschouwen het jubileum ook als een goed moment om ons te herijken: in hoeverre sluit wat we nu doen nog aan bij de intentie van 65 jaar geleden en vinden we dat op een goede manier zijn ontwikkeld tot wat we nu zijn. De acties die zijn beschreven in dit driejarenplan kunnen zeer bijdragen aan die reflectie.

Tegelijk is het ook een moment om vooruit te kijken: waarom blijft Vastenactie een relevante organisatie in de komende zeg twintig jaar en wie zijn daarin dan onze partners?

Gouda – 25 juni 2025

